

ROTTERDAM ZUID OP KOERS?

Rotterdam is hip, hot and happening, maar dat geldt vooral voor Rotterdam Noord. De tweedeling tussen Noord en Zuid is nog altijd groot. Rond 2010 groeide het besef dat het er na jarenlange rondes van stadsvernieuwing en herstructurering in Zuid zeker niet slechter, maar ook niet veel beter op was geworden. Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) poogt dit patroon sinds 2012 te doorbreken, maar het is een kwestie van de lange adem.

In het laatste weekend van maart bezocht ik kort de Rotterdamse Woonbeurs in het WTC. Diverse project-ontwikkelaars presenteerden hun nieuwbouw-aanbod en je ziet al snel een relatie met het beleid van de gemeente Rotterdam. Die zet in op het behoud van gezinnen met midden en hogere inkomens in de stad en het aanbod is hier sterk op toegesneden. Al decennia klaagt de gemeente dat deze gezinnen Rotterdam verlaten vanwege te weinig geschikt woningaanbod. Vroeger leek dit een 'fact of life' omdat de woonwens van gezinnen zich richtte op de meer suburbane gebieden, maar de woonvoorkeuren veranderen en een toenemend aantal gezinnen richt zich op de stad. De wens is er wel, maar dan moet het woningaanbod hier wel op aansluiten, evenals enkele randvoorwaarden in de woonomgeving; heel, schoon en veilig. De gemeente heeft hiervoor een aantal 'kansrijke gebieden' op Noord aangewezen en het beleid lijkt haar vruchten af te werpen.

Herstructurering

In Rotterdam Zuid werd door middel van herstructurering een vergelijkbaar doel van een minder eenzijdige bevolkingsopbouw nagestreefd. Een meer diverse bevolkingsopbouw naar inkomen en opleiding betekent echter niet automatisch dat dit het toekomstperspectief van de sociaal economisch zwakke buurtbewoners verbetert. Veel huishoudens in Rotterdam Zuid gaan gebukt onder een diversiteit aan sociaal-economische problemen die zich niet eenvoudig laten oplossen. Dit heeft zijn weerslag op de jeugd, die van huis uit weinig ondersteuning krijgt richting een maatschappelijke carrière.

NPRZ Interessant is dat er in het zeer breed opgezette Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) sinds 2011 diverse initiatieven zijn ontplooid om jongeren een beter toekomstperspectief te bieden. Dat begint allereerst met extra lesstijd op de basisscholen, waardoor de CITO-scores kunnen worden verhoogd. De werkgevers zijn ook ingestapt om baan garanties te bieden aan jongeren die kiezen voor techniek, haven of zorg. Studenten van de Hogeschool Rotterdam onderstunen middelbare scholieren en tot slot worden ook alle zijden gezet om rekrutering in de georganiseerde criminaliteit in de wijk tegen te gaan. Daarnaast blijft de verbetering van het woon- en leefklimaat een pijler. Onderhoud van appartementencomplexen met versnipperd eigendom is een lastige opgave die ook de nodige organisatorische en financiële ondersteuning vraagt. Dit zijn enkele voorbeelden van een meer integrale aanpak waar de nationale overheid aan bijdraagt en waar ook gebruik wordt gemaakt van EU fondsen. Recent stelde Minister Ollongren zelfs 130 miljoen euro extra beschikbaar voor Rotterdam Zuid om het programma op koers te houden. De Europese Commissie heeft in de afgelopen jaren ook meer interesse gekregen in de mogelijkheden om via lokale 'autonome' organisaties tot een voortvarende aanpak te komen in achterstandsgebieden. In opdracht van de EC gaan we daar in het komende jaar verdere studie naar verrichten. Werkt deze relatief nieuwe, integrale aanpak van Rotterdam Zuid en kan het als voorbeeld dienen? ■

TU Delft
Onderzoeksinstituut OTB

Kees Dol,
Onderzoeksinstituut
OTB - TU Delft

